

Bataga jinaa kaŋ Pol n'a sanba Timote se

Citaaboo fahamandiroo

Pol ka batagaa woo sanba Timote se waatoo kaŋ Timote goo Efez koyraa ra. Timote baaba man'ti kala Grek, ŋaŋoo man'ti kala Alyahuudu kaŋ naanay Isa. Pol naarumawey kaŋ a n'i tee ka Alhabar Boryaa har, nga ra nga nda Timote dii cere. Ngi cere bayyanoo banda ga, a hanga Pol diray boobo ra ka waazu. Cee booboyaŋ mo Pol g'a sanba Egilizey do ka mise šendayaŋ hanse.

Batagawey kaŋ Pol n'i sanba Timote nda Tit se, borey ga nee batagawey no kaŋ ga šelaŋ alfagey nda fondawey ga kaŋ cebandi alfagey nda Egilizey jinehuney se. Batagaa woo ga hin ka zamnandi zamna hinka:

- 1. Cawandiroo kaŋ harandi Egilizey nda ngi jinehuney se.*
- 2. Hoyrawey kaŋ harandi Timote hunday se nga goyoo here.*

Boraa kaŋ se batagaa sanbandi maapoo

nda fooyanoo kaŋ teendi a se

¹ Agay Pol kaŋ ti Almasihu Isa diyaw ka sawa nda ir Hallasikaa Irkoy yaamaroo nda Almasihu Isa ir naataa,

² ka batagaa woo sanba ni Timote se kaŋ ti ay ize cimoo naanayyanoo ra. Baaba Irkoy nda

Almasihu Isa ir Koyoo anneemaa, nda tamallaa, nda alaafiyaa ma kaa ni ga.

Hawgay taari cawandikey ga

³ Cindi Efez koyraa ra sanda takaa kanj nda ay n'a wiri ni ga waatoo kanj ay koy Masedoni gandaa ra hala ma boroyan yaamar i masi haya tanayan cawandi.

⁴ I masi hawa fillayan nda kaaga fisi-fisiyan kanj si ben ga kanj ga citi hay, i si Irkoy ibaayoo tabatandi kanj ga teendi naanaa ra.

⁵ Yaamaroo addaliloo man'ti kala baji kanj ga hun bine henanante ra, nda bine boryo, nda naanay kanj ra almunafikitaray sii.

⁶ Boro fooyan na fondaan kanj ka koy hanga šenni yaada bande.

⁷ I ga ngi bonj tee sanda ašariyaa baykawyan, i si hayaa bay kanj i g'a har, i si hayaa bay kanj ga i ga šendandi.

⁸ Ir ga bay kanj ašariyaa ga boori nda boro g'a ka goy nda fondaan.

⁹ Amma ir ma haya foo bay, ašariyaa mana gorandi boro šerrante se, a mana kaa kala goy futu teekey nda turantey se, boro laaley nda zunubantey se, borey kanj si hunbur Irkoy nda borey kanj si Irkoy hayey beerandi se, naa karkey nda baaba karkey se, nda borowiikey,

¹⁰ nda borey kanj ga woy nda aru izefututaray tee, nda arey kanj ga marga nda arey, nda borey kanj ga borey haamay, nda taariharkey, nda taarižeekey, nda haya kanj si koy cawyan cimoo bande.

11 Cawandoo woo sawa nda Alhabar Boryaa kaŋ talfandi ay ga. Alhabar Boryaa woo mana hun kala Irkoy daržantaa do kaŋ ti Gomnikoyoo.

Pol ga albarka daŋ Irkoy se nga tamallaa maaganda se

12 Ay ga albarka daŋ Almasihu Isa ir Koyoo se kaŋ n'ay noo gaabi, k'ay dii laadirante, k'ay daŋ nga goyoo ra,

13 ba kaŋ se ay na maapoo futandi ka bisa, ka tee gurzugandikaw, boro wowkaw, amma Irkoy tamalla ya ne, zama ya nk'i tee lakkal jaŋay nda naanay jaŋay ra.

14 Ir Koyoo na nga anneemaa doori ay bon nda baayan, a n'ay noo naanay nda baji kaŋ ga duwandi Almasihu Isa margaroo ra.

15 Šennoo woo, šenni hakiikante no, a ga hima ka diyandi nongoo kul here kaŋ Almasihu Isa nka kaa aduŋna ra ka zunubantey hallasi kaŋyaŋ agay ti i kul ibeeroo.

16 Irkoy tamalla ya ne, agay kaŋ ti borey kul zunubante beeroo, hala Isa Almasihu ma nga suuroo kul cebe ay here hala ya duu ka tee borey kaŋ ga kaa ka naanay ka duu hunayan abadantaa se boro kaŋ i m'a guna ka tee.

17 Zamaney Kokoyoo, a si buu, boro si dii a, Irkoy follokaa, beeray nda darža ma bara a ga abada hala abada. Amin.

Pol nee Timote se a ma gaabu naanaa ga

18 Ay izoo Timote, ay ga yaamaroo woo talfi ni ga ka sawa nda annabey šenney kaŋ bay ka harandi ni ga. Šenney wey nda ma wongu henna tangam

¹⁹ nda ka gaabu naanay nda binekanay ga, boro fooyan na binekanay nan, i na ngi naanaa mun sanda harihii.

²⁰ Borey din, Imene nda Aleksander goo i ra, ay n'i tan Ibilisi se, hala i ma faham kan i masi Irkoy wow.

2

Hoyrayyan Irkoy ɲaarayyan ga

¹ Adişi, ay hoyray jinaa man'ti kala borey ma hanse ka Irkoy biɲɲay, i ma Irkoy ɲaaray, i ma Irkoy ɲaaray cere se, i ma albarka dan Irkoy se adamizey kul se,

² nda kokoyey se, nda boɲkoyney se, hala ir ma huna alaafiya nda lakkalkanay ra, ka dira Irkoy ganayan nda taka henna ra.

³ Woo ti haya kan ga boori, a ga kan Irkoy ir Hallasikaa se

⁴ kan ga baa borey kul ma hallasi, i ma cimoo bay,

⁵ zama Irkoy, nga folloku no,

waafakandikaa kan goo Irkoy nda adamizey game mo, nga folloku no,

aroo no kan se i ga nee Almasihu Isa

⁶ kan na nga boɲ noo ka adamizey kul zunubey alhakoo bana k'i hallasi.

Seedetaraa woo teendi alwaatoo kan kayandi ra.

⁷ Nga se ay tee waazukaw, nda diyaw, nda cawandikaw dumey kan man'ti Alyahuudu se naanaa nda cimoo ra. Cimoo no ay g'a har, ay si taari.

⁸ Adiši ay ga baa arey ma Irkoy ŋaaray nongu kul ra ka ŋi kabe henanantey jer bila futay bila kakaw.

⁹ Takaa din da, ay ga baa woyey ma bankaaray daŋ kaŋ ga hima, suturayan nda boŋ yeeti gandayan ra. I masi tur šenda tee, i masi wura wala alyakuutu hay šenda ka taalam. I masi darbay hay šenda daŋ.

¹⁰ I ma taalam nda teegoy henna kaŋ ga hima woyey se kaŋ kayandi ŋi ma hunbur Irkoy.

¹¹ Woy ma dangay i m'a cawandi, a ma nga boŋ yeeti ganda.

¹² Ay si woy noo fondo a ma aru cawandi wala a ma hini fur a boŋ. A mma hima ka tee boro dangayante,

¹³ zama Adama ka jin ka hansandi, nga banda ga, Haawa.

¹⁴ Man'ti Adama ka dargandi, woyoo ka dargandi, a kaŋ hooyan ra.

¹⁵ Amma woo kul ra, woyoo ga hallasi nga hayyanoo maaganda se nda a gaabandi naanaa, nda baji, nda henanyan ga boŋ yeeti gandayan ra.

3

Egilizoo jineborey

¹ Šennoo woo, šenni hakiikante no, boro kaŋ ga baa Egiliz jinehantaray, a boonay goy henna.

² Kala Egiliz jinehun ma tee boro kaŋ ga laybu sii, woy folloku kurpe, a ma hin nga boŋ, lakkalkoyni, boro attabiya hennakoyni, yawzumanidikaw, a ma hin ka cawandi.

³ A masi tee boro kaŋ na nga boŋ noo harifutu hanyan se, a masi tee boro futa, a ma tee boro boryo, a masi tee yenjekaari, a masi tee nooru baakaw.

⁴ A ma nga boŋ hugoo juwal henna, a ma nga izey aladabu i ma boŋdum a se, i m'a beerandi.

⁵ Zama boro kaŋ si hin ka nga boŋ hugoo juwal, taka foo nda a ga hin ka huga nda Irkoy Egilizoo?

⁶ A masi tee boro kaŋ taaga ka tuubi, hala a masi koy bolsay ka kaŋ ciitoo ra kaŋ ra Ibilisi kaŋ.

⁷ Kala a ma tee mo boro kaŋ taray borey ga seedetaray henna har a ga hala i mas'a kaynandi, a masi kaŋ Ibilisi kumsaa ra.

Egilizoo goykey

⁸ Takaa din da, kala Egiliz goykey ma tee boroyaŋ kaŋ borey g'i beerandi, i masi tee boro kaŋ si kay šenni foo ga, i masi ngi boŋ noo harifutu boobo hanyan se, i masi nooru ceeci nda taka žiiba.

⁹ I ma naanaa cimoo kaŋ cindi ka tugandi dii bine kaaray ra.

¹⁰ Ngi mo, kala i ma siyandi jina, woo banda ga, nda laybu sii i ga, i ma tee Egiliz goykaw.

¹¹ Takaa din da, woyey ma tee boroyaŋ kaŋ borey g'i beerandi, i masi tee miimandakaw, i ma hin ngi boŋ, i ma laadir haya kul ra.

¹² Egilizoo goykey affoo kul ma tee woy folloku kurpe, i ma ngi izey nda ngi boŋ hugey juwal henna.

¹³ Borey kaŋ ga Egiliz goyoo tee ka boori, i ga duu jineborotaray henna nda lakkalkanay beeri naanaa ra kaŋ ga duwandi Almasihu Isa ra.

Irkoy ganayanoo sirroo

¹⁴ Ay na hayey wey hantum ma ne, amma ay ga tammahã ne nda kayna ya koy ni do.

¹⁵ Amma nda ay gay ay mana kaa, ma takaa bay kaŋ nda boro ga hima ka dira Irkoy hugoo ra kaŋ ti Irkoy hunantaa Egilizoo, kaŋ ti hugoo ganjoo nda asaasoo kaŋ ga cimoo ga kay.

¹⁶ Kakaw sii a ra, Irkoy ganayanoo sirroo ga hanse ka beeri:

Irkoy na nga boŋ cebe gaaham ra,
nga Hundoo yadda kaŋ a ga šerre,
a bangandi almalaykayaŋ se.

A waazandi dumiyaŋ se,
aduŋŋa ra a naanayandi,
a zandi ka huru daržaa ra.

4

Hawgay cawandikaw taariharkey ga

¹ Irkoy Hundoo ga nee kaaray kaŋ alwaati korawey ra boroyaŋ ga ngi boŋ moorandi naanaa ka denji darga lakkalyaŋ ga, i ga haŋajer ganjey cawandiyaney se,

² kanyaŋ ti almunafiki nda taariharkaw, biney ga kogu ma nee haya kaŋ guuru konna ciray ka žeeri tee i ga.

³ I ga nee kaŋ boro masi hiiji, ŋaayanyaŋ goo no kaŋ i ga nee boro mas'i ŋaa, ka gar hayayaŋ no kaŋ Irkoy n'i taka ganakey se kaŋ ga cimoo bay hala i m'i ŋaa ka albarka tee.

⁴ Haya kul kaŋ Irkoy n'a taka ga boori, haya kul sii no kaŋ boro ga hima ka wanji a, a ma ŋandi de nda albarka danyaŋ,

⁵ zama Irkoy meešennoo nda Irkoy ŋaarayyan g'a henanandi.

Isa Almasihu goykaw henna

⁶ Nda n'ga hayey wey dan ir armey jine, n'ga tee Almasihu Isa goykaw henna kan ga huna nda naanaa šenney nda cawyan boryaa kan ni hanga a nda cimi.

⁷ Fay nda fillawey kan si henan kan borey kan si hunbur Irkoy g'i har. Ni bon gaabandi Irkoy ganayan ga.

⁸ Gaaham feeriyen goo nda nafaw kayna*, Irkoy hunburay binde goo nda nafaw nongu kul here, allaahidu goo a ra sohõ da hunaroo se, allaahidu goo a ra hunaroo kan goo kaa se.

⁹ Šennoo woo, šenni hakiikante no, boro ga hima ka naanay timmante dan a ga.

¹⁰ Woo ti addaliloo kan se ir ga fara ka tangam, zama ir ga naata Irkoy hunantaa ra kan ti adamizey kul Hallasikaa, waaniwaani ganakey.

¹¹ Hayey wey ka borey yaamar m'i cawandi.

¹² Boro kul masi donda ni, ni zankataraa maaganda se. Tee ganakey se boro kan i m'a guna ka tee, šenni ra, nda teegoy ra, nda baji ra, nda naanayyan ra, nda henanyan ra.

¹³ Hala ay ga kaa, ma gaabandi ka Irkoy meešennoo caw borey jine, ma borey hoyray, ma cawandi.

¹⁴ Masi donda anneemaa nooyanoo kan n'duu a, a nondi ma ne annabi šenni bande nda boro beerey margaroo kan na ngi kabey fur ni ga.

* **4:8 4.8** «kayna», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «waati kayna se».

¹⁵ Huga nda hayey wey, ni kul noo goyoo se, nga ra ni koyjineyanoo ga henan borey kul se.

¹⁶ Lakkal daŋ ni boŋ se nda ni cawandiyanoo se. Gaabandi hayey wey ga, zama nda n'ga woo tee, n'ga ni hunday nda borey kaŋ ga haŋajer ma ne hallasi.

5

Boro žeeney nda soogey dii takaa

¹ Masi zahã aru žeena ga, a hoyray sanda ni baaba. Arusoogey, m'i hoyray sanda armayan,

² woy žeeney, m'i hoyray sanda ŋaa, woysoogey, m'i hoyray sanda woyme nda taka kaŋ ga hanse ka henan.

Woyey kaŋ kurŋey buu dii takaa

³ Ma woyey kaŋ kurŋey buu beerandi, maanaa woy kaŋ sii nda faabakaw kul.

⁴ Amma nda izeyan wala haamayan goo woy kaŋ kurŋoo buu se, i ma ngi ganayanoo cebe nda teegoy henna teeyan ngi hugoo borey se jina, i ma teegoy henney bana kaŋ ngi hayragey n'i tee i se, zama woo ti haya kaŋ ga kan Irkoy se.

⁵ Woy kaŋ kurŋoo buu kaŋ nda cimi a cindi nga hinne, nga, a ga naata Irkoy ga, a ga gaabandi Irkoy biŋŋayyan nda Irkoy ŋaarayyan ga cijin nda zaari.

⁶ Amma woy kaŋ kurŋoo buu kaŋ ga hanga nga bine-ibaayoo, a buu, ba kaŋ se a ga huna.

⁷ I yaamar nda hayey wey hala i ma tee boroyan kaŋ ga laybu sii.

8 Boro kaŋ si lakkal danŋ nga borey se, waaniwaani nga hugoo borey, bora na naanaa yankar, a jaase boro kaŋ si naanay Irkoy.

9 Hala woy kaŋ kurpoo buu ga hantumandi woyey kaŋ kurney buu kaddaasoo ga faabayan se, kala a ma tee woy kaŋ sii jiiri woydu (60) se ganda, a mana tee wande kala kurpe folloku se.

10 A ma bara nda seedetaray nga teegoy heneey maaganda se, a na zankayanŋ biiri, a na yaw zumandi, a na Irkoy boro henanantey cewey jumay, a na borey kaŋ ga zarabi faaba, a na teegoy henna dumi kul tee.

11 Amma woysogey kaŋ kurney buu, masi yadda ka maaney hantum, zama waati kaŋ i tun ka hanga ngi ibaayey bande ka Almasihu nanŋ, i ga baa ngi ma hiiji.

12 I ga ciitandi, zama i na ngi allaahidu jinaa yankar.

13 Koyne mo i sii nda goy, i ga sintin ka huru ka fatta hugey ra. Man'ti i mma tee boroyanŋ kaŋ sii nda goy hinne, i mma tee albuddakaw ka ngi mijey danŋ haya kul ra, i ga hayayanŋ har kaŋ si harandi.

14 Adiŋi, ay ga baa woysogey kaŋ kurney buu ma hiiji. I ma duu zankayanŋ, i ma ngi hugey juwal, i masi iberoo noo fondo kul a ma haya futu har,

15 zama za sohō da affooyanŋ bere ka hanga Ibilisi bande.

16 Nda ganakaw woy goo nda nga borey ra woyyanŋ kaŋ kurney buu, a ma huga nda ey, i masi tee Egilizoo ga jeraw, hala Egilizoo ma

duu ka huga nda wey kaŋ kurney buu i sii nda faabakaw.

Egilizoo boro beerey dii takaa

¹⁷ Egilizoo boro beerey kaŋ ga jinehuntaray henna tee ga hima nda ka duu beeray hinka, waaniwaani wey kaŋ Irkoy meešennoo haryanoo nda nga cawandiyanoo goyoo ra i ga taabi,

¹⁸ zama Citaaboo nee: «Masi heejoo mipoo haw kaŋ goo ma taasoo musay.»* Koyne mo: «Goykaw ga hima nda nga banaa.»†

¹⁹ Seedetaray futu kaŋ harandi Egilizoo boro beeri ga, masi yadda a ga nda man'ti seede hinka wala ihinza ka fatta.

²⁰ Borey kaŋ ga huna zunubu ra, citi i ga borey kul jine, hala borey jerey mo ma hunbur.

²¹ Ay g'a šendandi ni ga Irkoy jine, nda Almasihu Isa jine, nda almalayka suubantey jine, ma hayey wey dii, masi borey bisandi cere, masi baa affoo ka bisa affoo.

²² Masi cahã ka ni kabey fur boro kul ga‡ k'a daŋ goy ra, masi huru zunubu waaney ra. Gaabandi ni boŋ henanandiyan ga.

²³ Masi hari de haŋ koyne, ma alaneb hari moora kayna haŋ ni borkotoo nda ni wirci buuney kaŋ ga koy ka kaa maaganda se.

* **5:18 5.18** Alhukumoo 25.4; Korent borey bataga 1na 9.9.

† **5:18 5.18** Matiyu 10.10; Luka 10.7. ‡ **5:22 5.22** Maanaa: Egilizoo ra, nda i na boro daŋ jere ga goy se, i mma kabe fur a ga ka gaara a se jina a ma gorandi goyoo ra.

²⁴ Boro fooyan zunubey ga kaaray borey se za i mana ciitandi. Affooyan waney si kaaray borey se kala waati banda ga.

²⁵ Taka din da teegoy henney ga kaaray borey se. Wey mo kan boro si dii ey sohō da si hin ka cindi tuguyan ra.

6

¹ Borey kul kan goo banjataray, i ma ngi koyey dii sanda boroyan kan ga hima nda beeray beeri, hala Irkoy maanoo nda cawandoo masi wowandi.

² Banjney kan koyey ti ganakaw, i masi ar-mataraa tee kobay ka ngi koyey kaynandi. I ma goy i se ka tonton, zama borey kan banjney goyoo g'i nafa man'ti kala ganakaw nda baakaw.

Hayey wey ka borey cawandi m'i hoyray.

Hayaa kan ti taari almaanoo nda alman cimoo

³ Boro kan na cawandiyan tana cawandi, ka gar a si sawa nda ir Koyoo Isa Almasihu ſenney kan ti cimoo nda cawandiyanoo kan ga koy Irkoy ganayanoo bande,

⁴ boraa too nda bolsay, a si haya kul bay. Kakaw nda ſenni cendiyan wirci bara a ga kan ra canseyan, nda yenje, nda wowyaney, nda tuume futawey ga hun,

⁵ nda kakaw yaadawey kan si ben kan goo boro lakkal futawey nda cere game, cimi sii i kone. I ga hongu kan Irkoy ganayan man'ti kala alman duuyan fondo.

⁶ Cimi no Irkoy ganayan man'ti kala alman beeri nda boro ga wakkal.

⁷ Ir mana kate haya kul aduŋŋa ra, ir si hin ka haya kul mo ka koy.

⁸ Adiŋi nda ir goo nda haya kaŋ ir g'a ŋaa nda haya kaŋ nda ir ga daabu, a ga hima k'ir wasa.

⁹ Borey kaŋ ga baa ŋi ma tee almankoyi, i ga kaŋ aneŋayan nda kumsay ra, nda boonay dargante laala boobo kaŋ ga adamizey kaŋandi halaciyayan nda dereyan ra,

¹⁰ zama nooru bajoo, nga ti haya laala dumi kul linjoo. Boro fooyaŋ kaŋ na ŋi boŋ noo a se, i mooru naanaa, i na ŋi hundey too nda marayyaŋ boobo.

Yaamaroo kaŋ nondi Timote hunday se

¹¹ Amma ni, he Irkoy boraa, zuru hayey wey se, hanga ŋerretaray, nda Irkoy ganayan, nda naanayyan, nda baji, nda muŋeyan, nda bineyaynay bande.

¹² Naanaa tangam henna tangam, hunayan abadantaa dii kaŋ se ni ciyandi. N'na seedetaray henna tee seede boobo jine.

¹³ Ay ga [ni] yaamar Irkoy jine kaŋ ga hundi daŋ haya kul ra nda Almasihu Isa jine kaŋ na seedetaray henna tee Pons Pilat jine,

¹⁴ ma gaabu yaamaroo ga bila žiibi, bila laybu hala ir Koyoo Isa Almasihu bangayyanoo ga.

¹⁵ Irkoy ti Gomnikoyoo, nga hinne ti Gaabikoyoo, nga ti kokoyey Kokoyoo, nga ti koyey Koyoo, a ga Isa kaayanoo bayrandi alwaatoo kaŋ kayandi ra.

¹⁶ Nga kaŋ hinne ka si buu, a ga goro gaay ra kaŋ do boro kul si hin ka too, boro kul mana bay ka dii a, i si hin ka dii a mo.

Beeray nda hini abadante ma bara a ga. Amin.

¹⁷ Borey yaamar kaŋ ti zamanoo woo al-mankoyney, i masi tee bolsanteyan, i masi ngi naataa daŋ alman ra kaŋ si cindi. I ma ngi naataa daŋ Irkoy ra kaŋ ga haya kul noo ir se nda booboyan hala ir ma daame a ra.

¹⁸ I ma haya henna tee, i ma tee almankoyni teegoy henna ra, i ma noo, i ma tee kabedoon-ayan.

¹⁹ Woo ra i ga asaasu henna tee suba se ka duu hunayan cimoo.

²⁰ He Timote, gaabu talfoo ga ka ni boŋ marga šenni yaadawey ga kaŋ si henan, nda taari bayraa kakawey ga.

²¹ Boro fooyan nee kaŋ ngi duu bayraa woo. I dere, i na naanaa nan. Irkoy anneemaa ma bara war bande.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328